

JEDNÁNÍ O USPOŘÁDÁNÍ SVĚTA

- **listopad – prosinec 1943** Teheránská konference – „Velká Trojka“ (Roosevelt, Churchill, Stalin) – dohoda o otevření 2. fronty
- **červenec – srpen 1945** Postupimská konference – „Velká Trojka“ (Truman, Churchill, Stalin) – dohoda o poraženém Německu:
  - zaplacení válečných reparací
  - odsun Němců z ČSR, Polska a Maďarska
  - program čtyř „D“ – demilitarizace = odzbrojení
    - denacifikace = odstranění nacismu
    - demokratizace = obnova politických stran
    - dekartelizace = kontrola německého hospodářství
  - Německo rozděleno na 4 okupační zóny (sov., brit., amer., fr.)
  - **1948** sloučení západních zón – rozchod západní a východní části
  - **1949** vznik SRN – 1. kancléř KONRAD ADENAUER
  - 1949** vznik NDR – 1. prezident WILHELM PIECK (satelitní stát SSSR)

VÝSLEDKY 2. SVĚTOVÉ VÁLKY

- **1945** vznik OSN – ochrana míru a bezpečnosti ve světě
- **listopad 1945 – říjen 1946** Norimberský proces – potrestání válečných zločinců
- 2 supervelmoc: USA a SSSR

SVĚT A ČESKOSLOVENSKO PO ROCE 1945

= konec spolupráce mezi USA a SSSR – vznik 2 mocenských bloků:

ZÁPADNÍ BLOK (USA a státy západní Evropy) – demokratické státní zřízení

- hospodářsky nejsilnější a nejvyspělejší země světa
- právo na sebeurčení národů (dekolonizace)
- osobní svoboda občanů
- soukromé vlastnictví - KAPITALISMUS
- parlamentní demokracie
- Francie, VB, Španělsko

VÝCHODNÍ BLOK (SSSR a státy v jeho mocenské sféře) – komunistické státní zřízení

- velké válečné škody
- snaha Stalina rozdělit svět do zájmových sfér
- potlačení občanských a lidských práv
- státní vlastnictví – SOCIALISMUS
- totalitní diktatura
- ČSR, Polsko, Maďarsko

POVÁLEČNÝ VÝVOJ ČSR

- **červen 1945** Podkarpatská Rus připojena k SSSR
- moc v rukou NÁRODNÍCH VÝBORŮ (zásobování, ochrana pořádku)
- **březen 1945** jednání londýnské i moskevské emigrace v Moskvě – dohoda o složení vlády – pouze protifašistické strany

Národní fronta – označení pro povolené politické strany

- 1945 – 1948
- předseda vlády: Zdeněk Fierlinger
- prezident: Edvard Beneš

Košický vládní program = obnova ČSR

- úzká spolupráce se SSSR (vděk za osvobození)
- potrestání kolaborantů
- dekret o znárodnění bank, pojišťoven, průmyslu a dolů – základ pro plánované hospodářství
- 1. etapa pozemkové reformy – konfiskace půdy Němců, Maďarů, kolaborantů a zrádců

Benešovy dekrety – proces potrestání zločinců – lidové soudy

Sbor národní bezpečnosti (SNB) – bývalí četníci, partyzáni – postupné ovládnutí komunisty

Odsun Němců – 2 fáze

- **1. fáze** (před Postupimskou konferencí) **jaro – léto 1945** „divoký odsun“ - vynucené útoky, násilí
- **2. fáze** (po Postupimské konferenci) – **leden 1946** „organizovaný odsun“ – odsunuto 3 mil Němců, pohraničí oslabeno a nově osídleno lidmi z vnitrozemí

Volby 1946 – na dlouhou dobu poslední demokratické volby

- **26. 5. 1946**
- jednoznačné vítězství komunistů
- jmenována nová vláda Národní Fronty – v čele KLEMENT GOTTWALD

ÚNOR 1948 V ČSR

- od 1945 se KSČ připravovala na převzetí moci (bezzemkům a malým zemědělcům byla slíbena půda odebraná bohatým vlastníkům – zisk hlasů ve volbách)
- **únor 1948** vyvrcholila vládní krize – KSČ x demokratické strany
- **19. 2. 1948** Moskva naléhá na Gottwalda, aby došlo k převzetí moci
- **20. 2. 1948** – 12 nekomunistických ministrů podalo demisi

- **21. 2. 1948** masové shromáždění na Staroměstském náměstí – hrozba občanské války (z dělníků Lidové milice)

- **25. 2. 1948** nemocný Beneš pod nátlakem demisi přijal

- uvolněná ministerstva obsazena komunisty = totalitní politický systém

- přijata Ústava 9. května – změny:

- lidovědemokratická republika
- jednotný stát dvou rovnoprávných občanů – Čechů a Slováků
- uzákoněn totalitní komunistický režim

- **květen 1948** parlamentní volby – jednotná kandidátka Národní fronty – vítěz KSČ (zfalšováno)

- **červen 1948** Edvard Beneš abdikoval – odmítl podepsat novou ústavu, prezidentem zvolen

KLEMENT GOTTWALD